

Osallisuusohjelma

TULEVAISUUDEN JANAKKALAN TEKEVÄT KUNTALAISET

KHALL 6.5.2019 § 144

KVALT 20.5.2019 § 41

VOIMAAN 1.6.2019 LUKIEN

PÄIVITETTY STRATEGIAN OSALTA 2022

Janakkalan kunta

Kunnanvirasto
Juttilantie 1
14200 Turenki

Puh. (03) 68 011 tai (019) 75 801
Fax (03) 680 1209 tai (019) 758 0209
janakkalan.kunta@janakkala.fi

Sisällysluettelo

1. Mitä on osallisuus	2
2. Mikä on osallisuusohjelma	2
3. Osallistamisen tavoite	2
4. Lakisääteinen velvollisuus	4
5. Osallistamisen periaatteet	4
6. Osallisuuden muodot ja niiden toteuttaminen	5
7. Osallistamisen hyödyt	6
8. Kuntaorganisaation osallistamisen muistilista	7
9. Osallisuusohjelman tuloksien seuranta	7

1. Mitä on osallisuus

Osallistaminen merkitsee kuntalaisten kuulemista palveluiden käyttäjinä ja sitä kautta he voivat vaikuttaa haluamiensa palveluiden saatavuuteen ja laatuun. Toisaalta se on myös yhteistyötä jokaisen kuntalaisen, sidosryhmän ja kunnan henkilöstön välillä. Osallisuus antaa myös kokemuksen yhteisöön kuulumisesta.

Osallisuus voidaan myös tulkita kahdella eri tavalla; voi tarkoittaa ”kuulumisen, mukanaolon tunnetta” tai ”omakohtaisesta sitoutumisesta nousevaa vaikuttamista ja vastuun kantamista”.

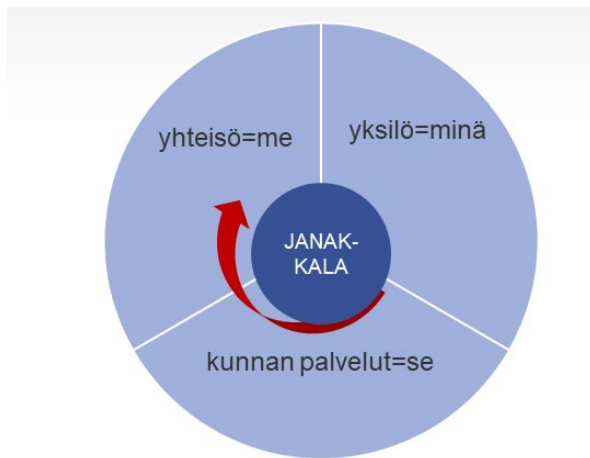

2. Mikä on osallisuusohjelma

Osallisuusohjelmassa pohditaan osallisuutta keinona rakentaa yhteisöllistä Janakkalaa sekä kuntalaisten että kuntaorganisaation näkökulmasta.

3. Osallistamisen tavoite

Janakkalan kunnan osallistamisen tavoite on aidosti kehittää kunnasta kuntalaisten yhteinen kunta. Keskeisintä on kuntalaisten ottaminen mukaan kehittämiseen.

Aidosti kohti yhteistä kuntaa

Tavoite perustuu Janakkalan kunnanvaltuuston 16.5.2022 hyväksymään kuntastrategiaan, jonka yksi päätavoitteista on, että Janakkala on yhteisöllinen ja yritteliäs kunta, jonka kehittämiseen kaikki osallistuvat.

TURVALLISEN ILMAPIIRIN KASVUKUNTA, JOSSA RAKENNAMME HYVINVOINTIA MAASEUTU- JA KAUPUNKIELÄMÄN ELEMENTEISTÄ.

Lakisääteinen velvollisuus

Kuntalain (410/2015) 22 §:n mukaan ”valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palveluiden käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Kunta voi vapaasti päättää siitä, miten se tämän velvollisuutensa käytännössä toteuttaa”.

Kuntien tulee löytää luonnolliset keinot, jotka nivoutuvat hyvin kunnan tehtäväprosesseihin, kuntalaistensa osallistamiseen ja vaikuttamiseen. Lisäksi kunnissa tulee tunnustaa kuntalaisen rooli aktiivisena yhteisönsä jäsenenä. Heillä on kykyä sekä tahtoa vaikuttaa.

Kunnissa on perinteisesti käytetty keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä erilaisia asiakasraateja. Tämän lisäksi kunta organisaationa haluaa tarjota kuntalaisimme monipuolisia vaikuttamisvaihtoehtoja.

Kuntalaisten halutaan osallistuvan kunnan palveluiden kehittämiseen.

4. Osallistamisen periaatteet

- Osallistamisen lähtökohtana aidot kohtaamiset
- Osallistaminen on luontainen osa kunnan prosesseja
- Ylläpidämme, luomme ja kehitämme erilaisia osallistumisen tapoja
- Olemme rohkeita, uskallamme epäonnistumisenkin uhalla kysyä ja kuunnella sekä laajentaa päätäntävaltaa organisaation ulkopuolelle
- Olemme läpinäkyviä ja avoimia, kerromme mitä osallistamisella kulloinkin tavoitellaan
- Kannustamme aktiivisesti kuntalaisia, yhdistyksiä ja yrityksiä osallistumaan

5. Osallisuuden muodot ja niiden toteuttaminen

Sisäasiainministeriön osallisuushankkeessa jaettiin osallisuus neljään osaan; tieto-, suunnittelu-, päätös- ja toimintaosallisuuteen (Valtioneuvosto 2002). Kunnissa voidaan myös osallisuus jaotella edellä mainitulla tavalla neljään osaan

Tieto-osallisuus

Asukkaalla on oikeus tiedon saamiseen ja tuottamiseen.

Suunnitteluosallisuus

Asukas osallistuu itseään (ja asuinympäristöään) koskevan toiminnan ja palvelujen suunnitteluun.

Päätösosallisuus

Asukas osallistuu itseään tai esim. asuinalueen koskevan päätöksenteon valmisteluun ja päätöksentekoon.

Toimintaosallisuus

Asukkaan omaa toimintaa ja konkreettista osallistumista omassa lähiympäristössään.

Tieto-osallisuus	Suunnitteluosallisuus	Päätösosallisuus	Toimintaosallisuus
Julkiset esityslistat ja pöytäkirjat	Verkkokyselyt	Lakisääteinen kuuleminen, kuulemistilaisuudet	Yhdistystoiminta
Valtuuston kokousten lähetykset	Vammaisneuvosto	Osallistava budjetointi	KuiSiisti!
Palautekanava	Nuorisovaltuusto	Luottamushenkilöt	Tapahtumat
Chat-palvelu	Vanhusneuvosto	Nuorisovaltuutetut	Laurinmäen ympärillä oleva yhteistyö
Nettisivut	Työllisyystoimikunta	Kunnallisvaalit	Kohtaamispaikat: Perhekeskuksen tilat, Kirjastot Nuorisotilat
Some-kanavat	Vaikutusten arviointi	Kumppanuuspöytä	
Infonäytöt ja ilmoitustaulut, esitelineet	Perhekeskuksen asiakasraati		
Kirjaamo, Lyyli	Voimaa vanhuuteen -ryhmä		
Palveluohjaus	Otakantaa.fi		
suomi.fi	Yhdistysyhteistyö		
VaTi-päivä	Kuntalaisaloite		
	Päätösten ennakoarviointi		

Osallisuuden toteuttaminen Janakkalassa merkitsee mm. seuraavia:

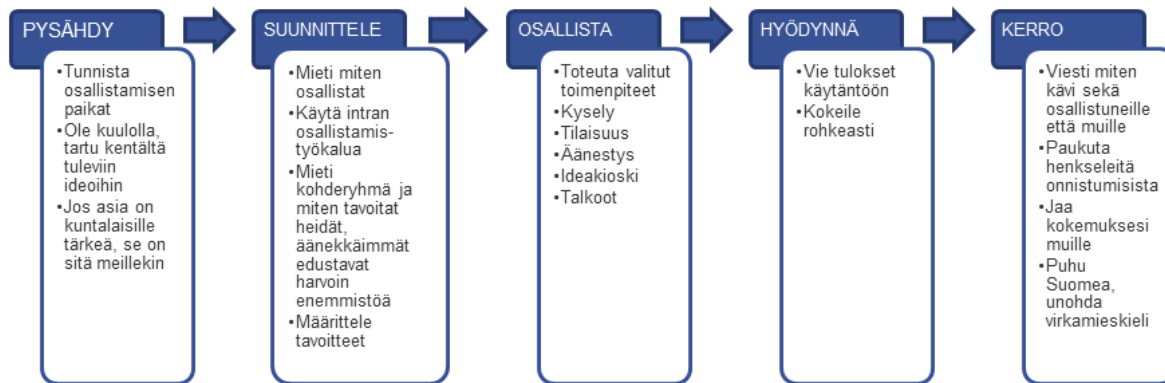
- Vuorovaikutusta ja vastavuoroisuutta
- Ääneen sanomista ja asioiden näkyväksi tekemistä
- Ratkaisukeskeistä toimintaa
- Toimimista yli toimialarajojen
- Ymmärryksen kasvattamista
- Todellisiin tarpeisiin vastaamista
- Yhdessä tekemistä ja yhteen hiileen puhaltamista
- Positiivista asennetta ja aktiivista pohinää
- Muutoksen aikaansaamista
- Kunnan asukkaiden toimien aktivointia
- Kuntalaisten kuulemista ja heille vastaamista
- Kaikkien ottamista mukaan päätöksentekoon, suunnitteluun ja toimintaan
- Mahdollisuuksien antamista tehdä itse ja yhdessä
- Asioiden perusteellisia valmistelua

6. Osallistamisen hyödyt

- Yhdessä olemme enemmän
- Osallistumalla tulemme osaksi yhteisöä
- Olemalla mukana alusta saakka sitoudumme
- Yhteisöllisyys kasvaa
- Saamme ja annamme parempaa palvelua
- Pystymme hyödyntämään laajaa osaamispotentiaalia
- Kunta tuntuu omalta, siitä ollaan ylpeitä ja sitä markkinoidaan
- Saamme uusia raikkaita ajatuksia ja ideoita
- Asiakas saa tarvitsemansa palvelut
- Asukkaat pystyvät vaikuttamaan elinympäristöönsä ja työntekijä työhönsä
- Pääsemme kukin kehittämään omaa toimintaympäristöä
- Voimme kokeilla uusia toimintamalleja
- Työhyvinvointi kasvaa
- Tehdään niitä asioita joita kuntalaiset toivovat ja kokevat tarpeellisiksi

Kaikkea ei kannata tehdä yksin, yhteistyössä on voimaa, joten haluamme entistä enemmän kuntalaisia mukaan kehittämiseen.

8. Kuntaorganisaation osallistamisen muistilista

9. Suunnitellut toimenpiteet ja tuloksien seuranta

Suunnitellut ja meneillään olevat osallistamistapahtumat näkyvät reaaliaikaisesti kunnan [www-sivuilla](#) kohdassa Osallistu ja vaikuta.